

PROGRAM
KULTURNE, PROSVJETNE, SVEUČILIŠNE,
ZNANSTVENE I INSTITUCIONALNE SURADNJE
IZMEĐU
VLADE FRANCUSKE REPUBLIKE
I
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

za 2004, 2005. i 2006. godinu

Vlada Francuske Republike i Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: «Stranke»),

želeći razvijati prijateljske odnose između naroda dviju zemalja u području kulture, prosvjete, izobrazbe, visokog školstva i znanosti, primjenom Ugovora o kulturnoj, prosvjetnoj, tehničkoj, znanstvenoj i tehnološkoj suradnji potpisanog između Vlade Francuske Republike i Vlade Republike Hrvatske 24. listopada 1994. u Zagrebu, djelujući u sklopu drugog Mješovitog međuvladinog povjerenstva koje se sastalo u Parizu, na redovnom zasjedanju, kako bi utvrdilo glavne smjernice i prioritete njihove suradnje, izradilo je program za 2004, 2005. i 2006. godinu.

S obzirom na želju Republike Hrvatske da bude primljena u Europsku uniju, kao i na jačanje odnosa između hrvatske strane i Europske unije stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te utvrđivanju statusa kandidata za pristupanje Europskoj uniji, potvrđujući da je bitno nastaviti bilateralnu suradnju i dalje je proširivati s ciljem pripadnosti zajedničkom političkom, gospodarskom, kulturnom i znanstvenom prostoru.

U tom cilju, Stranke očituju svoju želju za produbljivanjem uzajamnog poznavanja svojih kultura i društava, te za unapređenjem razmjene između svojih civilnih društava. One će nastojati poboljšati kvalitetu kulturne, umjetničke, prosvjetne i sveučilišne razmjene koje namjeravaju provoditi u sljedećim godinama. One procjenjuju da je dijalog između njihovih dviju kultura čimbenik uzajamnog obogaćivanja te namjeravaju zajednički raditi na očuvanju kulturne i jezične raznolikosti koje priznaju kao temeljne vrijednosti u današnjem svijetu.

Stranke se također obvezuju razvijati razmjenu između svojih ustanova i produbljivati njihovu administrativnu suradnju osobito u svrhu podizanja razine znanja hrvatske državne službe o pravnim, institucionalnim i gospodarskim dimenzijama Europske unije.

Prema tome, za 2004, 2005. i 2006. godinu, Stranke odlučuju produbiti međusobno poznavanje i razvijati suradnju u sklopu hrvatskog projekta europske integracije usmjeravajući svoja nastojanja na sljedeće prioritete:

- A. Jezična i obrazovna suradnja,
- B. Kultura,
- C. Audiovizualni mediji i tisak,
- D. Mladež i šport,
- E. Sveučilišna, znanstvena i tehnološka suradnja,
- F. Tehnička, administrativna i institucionalna suradnja.

A. Jezična i obrazovna suradnja

1. Stranke, naglašavajući svoju privrženost kulturnoj raznolikosti i višejezičnosti u Europi, te svjesne osiromašenja koje bi za njihove zemlje predstavljalo smanjenje učenja francuskog i hrvatskog jezika, obvezuju se promicati svoje jezike svim raspoloživim sredstvima. One pridaju posebnu važnost nastavi stranih jezika na svim razinama i obvezuju se razvijati obvezno učenje dvaju stranih jezika u školskom sustavu.

2. Stranke se slažu da je u hrvatskom školskom sustavu nedostatna zastupljenost učenja francuskog jezika na svim razinama. Stranke izražavaju obostrani interes da se promijeni taj smjer te da se postigne, u što kraćem roku, prosječna stopa učenja francuskog jezika koja postoji u srednjoeuropskim zemljama, a sukladno namjerama koje je hrvatska strana navela u svojem obrazloženju kandidature za promatrača u Međunarodnoj organizaciji frankofonije (MOF).

Francuska strana je spremna podupirati putem obostranih angažmana i materijalnom pomoći svaki plan procvata nastave francuskog jezika koji predloži hrvatska strana.

Ona je između ostaloga uvjeren da će uvođenje drugog obveznog stranog jezika u osnovne škole i trećeg fakultativnog i besplatnog učenja jezika u srednje škole potaknuti učenje francuskog. Ona ohrabruje hrvatsku stranu da se zauzme na tom putu koji odgovara usmjerenjima glede nastave jezika koja je usvojila većina zemalja Europske unije.

3. Stranke su zadovoljne postojanjem Francuske škole u Zagrebu od 1996. koja pridonosi interesu stranih ulagača za glavni grad Hrvatske i može sudjelovati u razvitku frankofonije u Hrvatskoj. One naglašavaju svoju želju za reguliranjem njezinog statusa što osobito podrazumijeva nostrifikaciju njezinih programa od hrvatske strane.

4. Stranke prepoznaju interes za podupiranjem i razvijanjem nastave francuskog jezika u sveučilišnom okruženju, osobito stvaranjem frankofonih usmjerenja u području pisanog i usmenog prevođenja, za što će se stvoriti znatne potrebe budućim pristupanjem Hrvatske Europskoj uniji.

5. Stranke su suglasne da će istovremeno nastojati promicati učenje hrvatskoga jezika i kulture u Francuskoj. One podsjećaju na svoju privrženost postojanju nastave hrvatskoga jezika i kulture u francuskim obrazovnim ustanovama.

Stranke će osobito produbljivati suradnju kako bi se olakšavao rad nastavnika hrvatskog jezika i kulture koje upućuje Republika Hrvatska za potrebe učenja hrvatskog jezika posebice djeci hrvatskog podrijetla nastanjenih u Francuskoj.

6. Glede suradnje u području obrazovanja, Stranke su suglasne s potrebom razvijanja kontakata između odgovornih osoba i stručnjaka obrazovnih sustava, te između školskih ustanova. One su spremne proučiti sve oblike suradnje u području obrazovne suradnje koja se smatra korisnom jednoj ili drugoj strani.

7. U pogledu stručnog usavršavanja Stranke utvrđuju svoj obostrani interes za povećanjem razmjene jezične prirode s ciljem produbljivanja višestrukih veza koje ih povezuju. One podupiru obrazovanje za stručno korištenje jezika i nastaviti će već pokrenuta nastojanja oko učenja francuskog jezika, visokih državnih službenika iz raznih hrvatskih tijela državne upravne kao potporu pripremanju Hrvatske za njezino pristupanje Europskoj uniji.

B. Kultura

Zadovoljne već pokrenutim inicijativama za podupiranje kulturnih razmjena između dviju zemalja, Stranke naglašavaju svoju želju za jačanjem njihove suradnje u području vizualnih umjetnosti, baštine (materijalne i nematerijalne), kao i suvremenog stvaralaštva i za uspostavljanje trajnih veza među čimbenicima intelektualnog i umjetničkog života dviju zemalja.

Podsjećajući na osamdesetu obljetnicu Francuskog instituta u Zagrebu 2002, Stranke pozdravljaju dugotrajnost francuske kulturne nazočnosti na hrvatskom tlu i ponovno potvrđuju svoje zadovoljstvo kvalitetom odnosa između Ureda za suradnju i kulturnu djelatnost Veleposlanstva Francuske u Hrvatskoj i Francuskog instituta u Zagrebu sa svojim hrvatskim partnerima.

Provedba programa suradnje, čiji je cilj podrška različitosti kultura u Europi, obavljat će se putem razmjene francuskih i hrvatskih umjetnika i intelektualaca, te izobrazbom, koje pridonose produbljivanju uzajamnog poznavanja kultura dviju zemalja.

U tom duhu, Stranke će također nastojati podupirati razmjene stručnjaka i djelatnika u kulturi u području arhiva, muzeja i knjižnica kao i na suradnji i razmjeni u području scenskih i likovnih umjetnosti, književnosti, prevođenja, izdavaštva, filmske umjetnosti i novih tehnologija.

Stranke će se zalagati za zajednička stajališta na multilateralnoj razini u području kulturne različitosti, podupiranjem kulturnih industrija, osobito u sklopu UNESCO-a, Vijeća Europe i Svjetske trgovinske organizacije, te drugih multilateralnih organizacija (posebno u sklopu Međunarodne mreže kulturnih politika, MMKP). One će podupirati poznavanje, informiranje i pristup stručnjaka europskim i međunarodnim kulturnim mrežama.

Svjesne važnosti podržavanja sadašnje situacije na terenu, Stranke se obvezuju produbljivati međusobno razumijevanje s ciljem razvijanja aktivnosti postojećih kulturnih ustanova – Francuskog instituta u Zagrebu, *Alliances* i *Cercles Français* u Republici Hrvatskoj, te centara ili instituta s kulturnom usmjerenošću koje dvije strane osnuju na svojim teritorijima.

Stranke su suglasne promicati kulturne manifestacije namijenjene najširoj javnosti s ciljem jačanja razmjena između dviju zemalja. One će nastaviti podupirati avangardno stvaralaštvo putem medija, produkcije, izobrazbe i razmjena između dviju zemalja.

C. Audiovizualni mediji i tisak

1. Hrvatska je posljednjih godina poduzela veliku reformu svog javnog audiovizualnog sustava. Francuske vlasti spremne su popratiti taj proces zajednički dogovorenim akcijama stručne izobrazbe, podupirući razvitak institucionalnih odnosa između radio-televizija dviju zemalja. Francuska pomoć također bi se mogla odnositi na preuzimanje europskih pravnih stečevina (*acquis communautaire-a*).
2. Stranke su suglasne da će se pomoću stručnjaka iz dviju zemalja uzajamno izvještavati o razvoju audiovizualnog područja u svojim zemljama, te o izmjenama važećega zakonodavstva.
3. Na području izobrazbe novinara, Stranke su suglasne da će nastaviti već poduzete akcije na profesionalnoj izobrazbi i odgovoriti na nove potrebe stručnjaka hrvatskih medija.
4. Francuska strana izražava svoju spremnost podržati inicijative u svrhu promicanja kulturne različitosti u javnim i privatnim radijskim i televizijskim programima. Osobito će podržati emitiranje frankofonih programa. U tom smislu ona podsjeća da je, zahvaljujući potpisivanju sporazuma između HRT-a i CFI-a u ožujku 2002, televizijskim urednicima na raspolaganju 40 sati slobodnih frankofonih programa bez naknade.

D. Razmjena mladeži i šport

1. Suradnja s mladeži

Stranke smatraju da je razmjena mladeži na svim područjima suradnje zajednički prioritet, te je potiču.

One potiču razmjenu, te će produbljivati već sklopljene kontakte u školskim i sveučilišnim krugovima.

Stranke će tražiti prigode za susrete mladeži, i posredstvom Francusko-njemačkog ureda za mladež, ili u sklopu međunarodnih okupljanja.

One predviđaju suradnju u području izobrazbe dobrovoljnih i profesionalnih animatora između javnih tijela i odgovarajućih nevladinih organizacija, osobito glede izdavanja službenih potvrda.

2. Suradnja u području športa

Stranke potvrđuju da šport, u obliku uobičajene prakse svih športskih aktivnosti ili profesionalnog natjecateljskog športa, ima sigurni učinak na izobrazbu mladeži, generacijsko približavanje i komunikaciju među narodima.

One će se zauzeti za olakšavanje kontakata između športasa dviju zemalja, osobito prigodom športskih susreta amatera, te za razmjenu stručnjaka i pedagoga u području tjelesnog odgoja i športa.

E. Sveučilišna, znanstvena i tehnološka suradnja

1. Sveučilišna suradnja

Stranke su zadovoljne već postignutim rezultatima na sveučilišnom području posebno u sklopu bliske suradnje koja povezuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i Ured za suradnju i kulturnu djelatnost Veleposlanstva Francuske u Zagrebu. One osobito pozdravljaju broj i vrsnoću ostvarenih sveučilišnih razmjena između dviju zemalja.

Ovisno o svojim financijskim mogućnostima, Stranke se obvezuju podupirati mobilnost studenata.

Stranke će nastaviti podržavati izravnu suradnju između hrvatskih i francuskih sveučilišta, razvijajući kontakte između profesora i studenata dviju zemalja, u sklopu važećih međusveučilišnih sporazuma koji predviđaju uspostavljanje zajedničkih studija i studijskih programa. Prednost će imati sveučilišne suradnje postdiplomskih studija.

Treba se održati interes francuskih i hrvatskih ustanova za program TEMPUS namijenjenog zemljama ne-članicama Europske unije.

Francuska će se zalagati za prijem hrvatskih studenata u sklopu visokoobrazovnih programa koje ona podržava u Hrvatskoj susjednim zemljama.

Stranke će se zalagati, prema raspoloživim sredstvima, za organiziranje seminara i ljetnih škola.

Stranke će posebno pomagati razmjenu iskustava u sklopu Europskog prostora visokog obrazovanja kako je definirano procesom «Sorbonna-Bologna» (bolonjskim procesom) kojemu je Hrvatska pristupila u svibnju 2001. u Pragu.

One su spremne surađivati o predmetu međusobnog priznavanja diploma i stručnih kvalifikacija.

2. Znanstvena i tehnološka suradnja

Stranke se slažu da će podržavati razvoj znanstvene i tehnološke suradnje u područjima uzajamnog interesa, u znanstvenoistraživačkim ustanovama i sveučilištima dviju zemalja, sukladno Akcijskom planom u znanosti i tehnologiji između Europske unije i država jugoistočne Europe koji je prihvaćen u lipnju 2003.

Stranke će, s tom namjerom, podržati veze između dvije znanstvene zajednice odnosno u sklopu Programa integriranih akcija «Cogito» ustanovljenom u listopadu 2002. Prvi javni natječaj omogućio je podnošenje četrdesetak zajedničkih prijedloga, među kojima je odabrano jedanaest projekata za godine 2003-2004. Posebna pozornost bit će posvećena, za vrijeme drugog sastanka izbornog odbora koji će biti održan u Parizu u listopadu 2004, projektima koji omogućuju započinjanje trilatelarne ili kvadrilateralne suradnje s drugim europskim državama.

Stranke će nadalje podržavati izravne kontakte koji omogućuju izradu projekata znanstvene i tehnološke suradnje, pod nadzorom znanstvenoistraživačkih ustanova i sveučilišta, što može eventualno dovesti do posebnih sporazuma ili zajedničkih radnih programa.

U cilju davanja potpore integriranju Hrvatske u Europski istraživački prostor, Stranke su suglasne da se posebna pozornost posveti projektima koji omogućuju integriranje u regionalne (ECO-NET) ili europske programe (Šesti okvirni program, program COST, inicijativa Eureka).

Imajući u vidu posebnu važnost inovacija i tehnološkog napretka u razvoju njihovih gospodarstava, Stranke će nastojati proširiti i poticati svoju suradnju u područjima industrijskog istraživanja i novih tehnologija u skladu sa svojim zakonodavstvom i svojim međunarodnim obvezama u područjima intelektualnog i industrijskog vlasništva.

F. Tehnička, administrativna i institucionalna suradnja

Francuska strana potvrđuje obvezu preuzetu na najvišoj razini da podupire Hrvatsku u provođenju reformi poduzetih s ciljem buduće integracije u Europsku uniju. Stranke su zadovoljne vrlo uspješnim razvitkom bilateralne suradnje poduzete u tu svrhu. One naglašavaju vrsnoću odnosa sklopljenih između različitih upravnih i institucionalnih francuskih i hrvatskih partnera.

Stranke izražavaju svoju želju da podupiru, prema svojim mogućnostima, stalnu izobrazbu državnih službenika koja se čini najboljim sredstvom za razvijanje i produbljivanje istinske upravne kulture sukladne standardima moderne države.

Francuska strana spremna je popratiti, ovisno o potrebi, institucionalno jačanje hrvatskih ministarstava, osobito Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo financija i Ministarstva europskih integracija, kako bi po potrebi olakšala usmjerenost na ciljeve europske integracije i odgovarajuće odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Uvijek s tim istim ciljem europske integracije, ona je spremna pružiti hrvatskim nadležnim tijelima svoje cjelokupno iskustvo u području izobrazbe državnih službenika za europske poslove. Ona je također na raspolaganje hrvatskoj strani u pružanju, prema potrebi, sva stručna znanja o ustroju javne uprave i za izradu nacionalne politike izobrazbe javnih djelatnika na državnoj i lokalnoj razini te u javnim ustanovama.

Suradnja koju su francuske vlasti spremne provesti sa svojim partnerima središnjih i lokalnih hrvatskih uprava osobito će se odnositi na stalnu stručnu izobrazbu. U tu svrhu, Stranke mogu dogovoriti da po potrebi organiziraju odgovarajuće tečajeve, seminare, boravke u Francuskoj i odgovarajuća studijska putovanja. Stručni boravci moći će olakšati prijenos znanja.

Stranke namjeravaju pripremiti, u najboljim uvjetima, potrebno prilagođavanje hrvatskog poljoprivrednog sustava sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom Unije, te su zadovoljne da od 2003. jedan francuski stručni asistent djeluje pri hrvatskom Ministarstvu za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo.

Stranke iskazuju svoj interes da podrže proces decentralizacije koji je u tijeku u Republici Hrvatskoj, s ciljem približavanja države i građana, poštujući načelo supsidijarnosti, te da omoguće veću djelotvornost decentralizirane uprave. Operativni programi suradnje koje predlaže Francuska bit će, koliko je moguće, usmjereni i na lokalne uprave.

U tu svrhu, Francuska se obvezuje poticati približavanje francuskih i hrvatskih lokalnih vlasti kako bi unaprijedili susrete izabranih predstavnika lokalnih vlasti dviju zemalja, te prihvati i izobrazbu istih kao i službenika lokalne uprave. Decentralizirana suradnja koja bi mogla proizaći iz tih susreta bit će značajno sredstvo povezivanja stanovništva ponovno ujedinjene Europe.

Stranke su zadovoljne suradnjom u području medicine i javnoga zdravstva. One će nastaviti, ovisno o svojim mogućnostima, podupirati sve aktivnosti trajne izobrazbe, organiziranjem usavršavanja, seminara i studijskih putovanja.

Već nekoliko godina razmjene, ekspertize i financiranje omogućile su Francuskoj da poprat razvitak nekih sektora hrvatskog gospodarstva. Ta suradnja koja se osobito odnosi u područje hotelijerstva, ugostiteljstva i turizma može se proširiti na nova područja. Stranke naglašavaju svoju želju da provedu suradnju pridajući najveću važnost trajnom razvitku.

DODATAK A: JEZIČNA I OBRAZOVNA SURADNJA

PRIORITETI

Stranke su suglasne da nastavi stranih jezika treba pridavati veliku važnost, u skladu s rezolucijama Europske unije i Vijeća Europe koje se odnose na održavanje kulturne različitosti. One se slažu o potrebi podučavanja više stranih jezika tijekom obveznog školovanja.

Stranke su suglasne okončati stalno opadanje, posljednjih deset godina, učenja francuskog jezika u sklopu hrvatskog školskoga sustava. U tu svrhu, one predviđaju poduzeti sljedeće mjere:

- provesti akcije promicanja nastave francuskoga u cjelokupnom obrazovnom sustavu;
- senzibilizirati ravnatelja ustanova o koristi predlaganja nastave francuskog jezika svojim učenicima;
- otvoriti radno mjesto hrvatskog "pedagoškog savjetnika" za nastavu romanskih jezika i osobito francuskog jezika zaposlenog u Zavodu za školstvo Republike Hrvatske.

U istom duhu, Stranke su suglasne poticati rano učenje francuskog i razvijanje dvojezične frankofone nastave.

Stranke su suglasne između ostaloga da će jačati jezičnu izobrazbu službenika i dužnosnika javnog sektora i rukovoditelja privatnog sektora u sklopu pripreme Hrvatske za ulazak u Europsku uniju.

Kako bi pridonijele razvitku nastave francuskog u Hrvatskoj i nastave hrvatskog u Francuskoj, odlučuju snažiti suradnju u svim područjima na kojima je ona već pokrenuta i poticati školske ustanove svojih zemalja u izradi zajedničke obrazovne projekte.

PODRUČJA

1. Nastava francuskog jezika u Hrvatskoj

1. 1. ŠKOLSKA NASTAVA

• *Rano učenje, osnovnoškolska i srednjoškolska nastava*

Stranke su zadovoljne postojanjem razreda senzibilizacije za francuski u više dječjih vrtića u Hrvatskoj.

One su također zadovoljne zbog postojanja programa ranog učenja francuskog jezika u šest ustanova u Hrvatskoj i žele nastaviti razvijati taj program, osobito u većim gradovima gdje se francuski ne podučava.

Stranke će voditi računa da se francuski zadrži kao drugi strani jezik u osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj nastavi i proučit će uvjete procjene i validacije jezičnog znanja učenika upisanih u taj program, predlažući osobito izdavanje potvrda koje se temelje na «Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike», kao što je DELF (u svojoj školskoj verziji ili u standardnoj verziji).

• *Dvojezična nastava*

Stranke su suglasne da dvojezična nastava predstavlja povlašteno područje suradnje u prilog razvitku nastave stranih jezika.

One su u tom smislu zadovoljne otvaranjem dvojezičnog francusko-hrvatskog odjela u XVIII. gimnaziji u Zagrebu u rujnu 2002. i otvaranjem drugog dvojezičnog odjela na IV. gimnaziji u Zagrebu od rujna 2004. One će nastojati zajamčiti njezin razvitak, osobito zapošljavanjem potrebnih nastavnika, te će stvoriti povoljne uvjete za procjenu jezičnoga znanja učenika i za suradnju glede metodike nastave predmeta koje se podučava na stranom jeziku.

One su odlučile poticati razvitak drugih dvojezičnih frankofonih odjela u većim hrvatskim gradovima, osobito u Splitu.

Francuska strana obvezuje se sudjelovati u izobrazbi hrvatskih nastavnika zaduženih za nastavu francuskog, u usavršavanju programa nastave i načina provjere znanja te u opremanju nastavnim materijalima. Uvrštavanje maturalnih svjedodžbi o dvojezičnom obrazovanju na popis maturalnih svjedodžbi koje omogućuju pristup visokoškolskim studijima u Francuskoj proučit će se čim se usvoje konačni programi.

• *Stalno usavršavanje nastavnika francuskoga jezika*

Stranke će nastaviti podupirati stalnu izobrazbu hrvatskih nastavnika francuskoga jezika. U tom smislu,

- nastaviti će predlagati tečajeve pedagoškog i jezičnog usavršavanja u Francuskoj čije će korisnike imenovati Mješovito francusko-hrvatsko izborno povjerenstvo;
- nastaviti će organizirati godišnje seminare na nacionalnoj i regionalnim razinama;
- francuska strana nastaviti će svoju dokumentacijsku potporu stavljajući nastavnicima na raspolaganje didaktičke materijale posredstvom Centra za pedagošku dokumentaciju;
- Stranke će podupirati usavršavanje nastavnika mentora koji su zaduženi za usavršavanje nastavnika francuskoga u osnovnim i srednjim školama;
- nastaviti će poticati aktivnosti Hrvatske udruge profesora francuskog jezika (HUPF-ACPF).

• *Razmjene i školska putovanja*

Stranke podupiru projekte školske razmjene između francuskih i hrvatskih školskih ustanova, kako u bilateralnom tako i u proširenom europskom okviru (osobito uz pomoć Francusko-njemačkog ureda za mladež).

• *Natjecanja i promicanje nastave francuskog jezika*

Stranke smatraju da organiziranje natjecanja zastupljenih u medijima može motivirati mlade na učenje francuskog jezika. Prema tome, one će nastojati redovito promicati i organizirati takva natjecanja u obrazovnim ustanovama.

1.2. VISOKOŠKOLSKA NASTAVA

Stranke će nastojati pružiti nastavu francuskoga jezika što većem broju studenata, bez obzira u područja, u što većem broju sveučilišnih ustanova. One će se također založiti da francuski dobije status obveznog ili fakultativnog predmeta, u područjima na kojima je prepoznat njegova važnost (pravo, političke i društvene znanosti), te će podržavati provedbu pojačane nastave francuskog jezika na Sveučilištu u Splitu.

One odlučuju podupirati podizanje razine odsjeka za francuski na hrvatskim sveučilištima, na učiteljskim akademijama i visokim učiteljskim školama, podržavajući usvajanje raznovrsnih programa, posebno u primijenjenim stranim jezicima, kao i u pisanom i usmenom prevođenju. U sklopu ove akcije, Stranke imaju potrebu podržavati nazočnost francuskih lektora, unutar hrvatskih ustanova za visoku naobrazbu.

1.3. TEČAJEVI ZA HRVATSKE DRŽAVNE DJELATNIKE I SUCE

Stranke su suglasne o korisnosti podučavanja francuskom jeziku što većeg broja hrvatskih državnih službenika i sudaca uključenih u pripremu pristupanja Europskoj uniji, isto kao i dužnosnika koji su odgovorni za uspjeh toga procesa.

Francuska strana navodi kako će nastaviti pružati svoju potporu akcijama koje su već poduzele *Alliances françaises*.

1.4. LEKTORI U ŠKOLSKOJ I SVEUČILIŠNOJ NASTAVI

Stranke su zadovoljne imenovanjem francuskih lektora u hrvatskim osnovnim i srednjim školama te hrvatskih lektora u Francuskoj. Stranke će se sastati kako bi unaprijedile status tih lektora u svezi s pitanjima:

- izdavanja viza i dozvola boravka i rada,
- socijalne zaštite (zdravstvenog osiguranja – porodijskog, mirovinskog osiguranja)

- školskih prostora stavljenih na raspolaganje lektorima.

U visokoškolskom obrazovanju, one su zadovoljne nazočnošću dva francuska lektora na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i jednog lektora na Sveučilištu u Zadru. One će se međusobno izvještavati o mogućim promjenama postojećeg stanja i nastojat će ih olakšati.

2. Nastava hrvatskog jezika u Francuskoj

Stranke podsjećaju na svoje opredjeljenje za nastavu hrvatskoga jezika i kulture u francuskim školskim ustanovama, osobito na sveučilištima ili u bilo kojoj drugoj strukturi koja ih može prihvatiti.

Nadležnu službu Veleposlanstva izvijestit će se o razini znanja francuskoga jezika osoblja kojeg postavi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa kako bi osigurali nastavu hrvatskoga, posebice djeci hrvatskog podrijetla nastanjenih u Francuskoj.

Sadržaji i program nastave koje pružaju ustanove koje su u nadležnosti francuskog Ministarstva prosvjete, visokog školstva i istraživanja, a koje ostvaruju nastavnici koje postavi hrvatsko Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, izrađuje hrvatska strana za sve europske zemlje.

Svake godine francusko Ministarstvo prosvjete, visokog školstva i istraživanja upoznaje svoje partnere s listom lektorskih mjesta za imenovanje u sljedećoj akademskoj godini i s profilom tih predavača. Prihvatna francuska sveučilišta sklapaju ugovor s kandidatima koje su prihvatile.

2.1. Stranke izražavaju zadovoljstvo da hrvatski jezik može biti predmetom fakultativnog pismenog ispita na maturi općega i tehnološkog usmjerenja.

2.2. Stranke su zadovoljne nazočnošću lektora, tijekom akademske godine 2003/2004, razmijenjenih na sljedećim francuskim ustanovama:

- Sveučilište Paris-Sorbonne (Paris IV)
- Nacionalni institut za orijentalne jezike i civilizaciju (INALCO)
- Sveučilište Jean-Moulin (Lyon 3)
- Sveučilište Stendhal (Grenoble 3)
- Sveučilište Blaise-Pascal iz Clermont-Ferrand-a (Clermont 2)
- Sveučilište Toulouse-Le Mirail (Toulouse 2)

One podržavaju produženje tih aktivnosti za razdoblje 2004. - 2006, te će osigurati stručnu literaturu za rad svojih lektora.

PROSVJETNA SURADNJA

Stranke su zadovoljne uspjehom susreta oglednog programa usavršavanja nastavnika u području kulinarstva i posluživanja održanog u 2002. i 2003. u sklopu suradnje između hrvatskog Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatske obrtničke komore i francuskog Ministarstva prosvjete, visokog školstva i istraživanja.

Stranke su suglasne s potrebom tješnje suradnje u području obrazovne ekspertize i jačanja tehničke suradnje osobito u području usklađivanja hrvatskog školskog zakonodavstva s onim u zemljama Europske unije, te u području stručne izobrazbe.

Francuska strana pri tom izražava spremnost da od jeseni 2004. pristupi radu na uslađivanju programa koji bi omogućio francuskoj školi u Zagrebu da u budućnosti prihvati hrvatske učenike.

Dodatak B: KULTURA

Stranke će nastojati poticati razmjenu i suradnju između umjetnika i djelatnika u kulturi dviju zemalja.

1. Zaštita i valorizacija baštine

Stranke ističu svoju želju da se njihova suradnja u ovom području produbi i postane raznovrsna.

Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske izražava želju da stupi u kontakt s odgovarajućim francuskim ustanovama kako bi pokrenula program boravaka stručnjaka i razmjene informacija o stanju kulturne baštine u dvjema zemljama. Ona također predlaže razvijanje suradnje s Općim inventarom francuskih spomenika i umjetničkih bogatstava, posebice radi dobivanja pomoći za razvitak hrvatskog inventara.

Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske predlaže suradnju u području zaštite pokretnih spomenika kulture od krađa i nezakonite trgovine umjetničkim djelima s Upravom za baštinu i Središnjim uredom za suzbijanje krađe umjetničkih djela.

Hrvatski restauratorski zavod predlaže suradnju hrvatskih i francuskih restauratora u sklopu Restauratorske radionice u Ludbregu. Stranke žele istovremeno surađivati kako bi olakšale i razvijale aktivnosti povezivanja Restauratora bez granica i njihovih hrvatskih partnera glede restauracije vraćenih umjetničkih djela i prostorija Muzeja u Vukovaru.

2. Francuski paviljon

Stranke su suglasne nastaviti surađivati na ekspertizi Francuskog paviljona u Zagrebu. Francuska strana daje tehničku pomoć za izradu koncepcije i za praćenje projekt obnove.

3. Arhivi

Stranke su zadovoljne rezultatima suradnje u području arhivistike, osobito izobrazbom hrvatskih arhivista. Hrvatska strana naglašava želju za produbljivanje te suradnje organiziranjem seminara i *ad hoc* radionica, kao i intenziviranjem razmjene dokumentacije i informacija.

Hrvatski državni arhiv želi predlaže nastavak suradnje s Upravom Arhiva Francuske u traženju dokumenata koji se odnose na Hrvatsku u sklopu inventara Arhiva Francuske, posebice u svezi s dokumentima koji se odnose na razdoblje Napoleonove vladavine. One žele da se ta suradnja usredotoči također na razmjenu znanstvenih informacija, te podupire kontakte između znanstvenika. Stranke će nastaviti između ostaloga podržavati i olakšavati sudjelovanje hrvatskih arhivista na stručnim tečajevima koje organizira Uprava Arhiva Francuske.

4. Arheologija

Stranke izražavaju zadovoljstvo dugogodišnjom i vrsnom suradnjom na ovom području.

One ohrabruju inicijative u tom području, po uzoru na istraživanja vođena u Saloni u Dalmaciji i u sklopu programa Istra, čije podupiranje namjeravaju nastaviti, pod uvjetom godišnje pozitivne procjene Povjerenstva za arheološka istraživanja u inozemstvu.

One će nastaviti poticati i podržavati razmjenu studenata kao i susrete stručnjaka dviju zemalja.

5. Izložbe, muzeji

Stranke će podupirati i poticati suradnju između muzeja, galerija i umjetničkih udruga na temelju izravnih sporazuma o razmjeni izložbi, umjetnika, specijalista, publikacija i dokumentacije. One će nastojati pozitivno odgovoriti na molbe svojih sugovornika i olakšat će odnose koje će partneri željeti održavati sa svojim suradnicima za postavljanje izložbi, postava i originalnih događanja s ciljem upoznavanja s njihovim aktivnostima u području likovnih umjetnosti u različitim sredinama. U tom istom sklopu, umjetnici će biti pozvani da sudjeluju na priredbama kojih su autori, protagonisti ili sudionici.

One će nastaviti poticati suradnju između Muzeja «Mimara» i stručnih institucija u Francuskoj na ekspertizi i davanju stručnih mišljenja o umjetninama iz fundusa Muzeja «Mimara», uz pomoć Francuskog instituta u Zagrebu.

Francuska strana će nastojati, prema svojim mogućnostima, pomoći realizaciju hrvatskih izložbi na svom teritoriju, povezivanjem Veleposlanstva Republike Hrvatske s odgovornim osobama u francuskim muzejima i izložbene prostore.

Hrvatska strana izvještava francusku stranu o svojoj želji da se ostvare sljedeće izložbe u Francuskoj:

- Izložba «Umjetnost željeznog doba» (keramika, nakit, ratna oprema);
- Izložba «Pariz u djelima hrvatskih umjetnika», Moderna galerija u Zagrebu

Francuska strana čestita na uspjehu kojeg je postigla izložba o Hrvatskoj renesansi u Muzeju renesanse u Ecouenu (2004.) i koja je bila otvorena u travnju 2004. u nazočnosti predsjednika Republike Hrvatske te francuskog i hrvatskog ministra kulture.

Hrvatska strana je zadovoljna što će biti ostvarena izložba suvremene kolekcije Centra Georges-Pompidou u Zagrebu do kraja 2004. godine.

6. Glazba

Na području glazbe, naglasak će se posebice staviti na razvitak razmjene između konzervatorija, akademija i glazbenih škola dviju zemalja.

Poticat će se sudjelovanje poznatih solista i dirigenata u majstorskim radionicama pri čemu bi obje strane sudjelovale u financiranju. Nazočnost dirigenata, solista i zborova je poželjna, te će se poticati na većini velikih međunarodnih festivala koje organizira jedna od dviju zemalja.

Stranke će se međusobno obavještavati o međunarodnim festivalima i skupovima koji se održavaju u njihovim zemljama.

Nazočnost i razmjene glazbenika i grupa aktualne glazbe poželjni su kako bi se prezentirali što široj javnosti.

Stranke su suglasne dati francuski naglasak festivalu barokne glazbe u Varaždinu koji će se održati u rujnu 2005. godine.

Stranke će poticati razmjenu informacija u sklopu zaštite autorskih i srodnih prava.

Francuska strana zahvaljuje hrvatskoj strani na njezinoj potpori na Međunarodnom natjecanju francuske šansone u Splitu i također izražava zadovoljstvo prijedlogom o uspostavljanju suradnje između hrvatske i francuske Glazbene mladeži u sklopu radionica i susreta koje organizira Centar za međunarodnu kulturnu suradnju Glazbene mladeži u Grožnjanu.

7. Scenske umjetnosti

Poticat će se razmjene i partnerstva u području scenskih umjetnosti (kazalište, kazalište lutaka, ples, itd.) prema financijskim mogućnostima Stranaka, sudjelovanjem francuskih i hrvatskih umjetnika u projektima koje vode redatelji, glumci, plesači, te kazališta i trupe u objema zemljama.

Podržavat će se projekti koji uključuju sudjelovanje francuskih i hrvatskih umjetnika, kao što su festivali Eurokaz, Urbani festival (ulično kazalište), itd.

8. Film i video

Stranke izražavaju želju za razvijanjem suradnje između organizacija koje se bave promicanjem proizvodnje i distribucijom filmskih djela. Ta suradnja mogla bi rezultirati potpisivanjem ugovora o koprodukciji. Suradnja bi isto tako trebala omogućiti razmjenu informacija i stručnjaka glede sustava potpore audiovizualnoj i filmskoj proizvodnji. Osobito će se putem festivala nastojati poduprijeti promocija francuskog filma u Hrvatskoj i hrvatskog filma u Francuskoj.

Partnerstvo koje su uspostavili Francuski institut u Zagrebu s jedne strane, te Kinoteka iz Zagreba i Multimedijalni prostor Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu s druge strane, održavat će se i pojačavati u tekućem razdoblju većom distribucijom igranih, kratkometražnih i dokumentarnih filmova koji se odnose na društvene znanosti, društvene pojave, povijest i razne kulturne sektore (video-umjetnost, ples, glazba, likovne umjetnosti, arhitekture). Stranke su između ostalog zadovoljne stalnim poboljšavanjem te suradnje koja je plodna zahvaljujući vrsnoći predloženih programa, entuzijizmu i spremnosti hrvatskih partnera te stalnom porastu broja gledatelja.

Više će se poticati otvaranje prema regijama u suradnji s *Alliances* i *Cercles Français* u Splitu, Dubrovniku, Zadru, Rijeci, Osijeku, Koprivnici i Varaždinu.

Hrvatska strana izražava svoju želju da zajedno sa svojim francuskim partnerima podrži zajedničke projekte i koprodukcije u području filma i video umjetnosti.

9. Knjiga i izdavaštvo

Stranke potvrđuju svoju želju za razvijanjem nazočnosti hrvatskih i francuskih djela u knjižarama obiju zemalja i potiču nazočnost izdavača i knjižara na međunarodnim stručnim priredbama. One potiču suradnju između hrvatskih i francuskih stručnjaka u području književnosti i knjige: pisaca, prevoditelja, izdavača, knjižara i knjižničara.

Stranke će poticati:

- suradnju između javnih nacionalnih i sveučilišnih knjižnica,
- razmjenu i prijem prevoditelja na stručni boravak,
- pozivanje pisaca dviju zemalja na sudjelovanje na sastancima i konferencijama,
- pomoć za prevođenje književnih ili znanstvenih djela na jezike dviju zemalja,
- suradnju između hrvatskih i francuskih izdavačkih kuća,
- razmjenu i suradnju između udrugama književnika dviju strana,

- programe razmjene za stručnjake (ekspertiza, stručno usavršavanje, seminari, skupovi) u područjima ekonomije knjige i javnih knjižnica (s besplatnom uslugom) te u području pisane baštine,
- prihvati i stručna izobrazba u Francuskoj za djelatnike u izdavaštvu i distribuciji knjige te u knjižnicama (osobito u sklopu programa «Tijekovi svijeta» i «Profesija - kultura»).

Nastavit će se program pomoći Veleposlanstva Francuske u Zagrebu za izdavanje prijevoda francuskih djela na hrvatski jezik (ustupanje autorskih prava i financijska pomoć za prevođenje) kao nadopuna pomoći francuskog Ministarstva kulture i komunikacija (Nacionalni centar za knjigu i Uprava za knjigu i čitanje): pomoć difuziji i izvozu francuskih knjiga u Hrvatsku, pomoć knjižarama s knjigama na francuskom jeziku te pomoć za promidžbu hrvatske književnosti u Francuskoj.

Francuski institut iz Zagreba nastojat će pozivati autore ili stručnjake da sudjeluju u predstavljanju široj javnosti knjiga prevedenih na hrvatski jezik prigodom njihova izlaska na tržište.

Hrvatska strana zainteresirana je za program stipendija za strane književne prevoditelje koje dodjeljuje Nacionalni centar za knjigu a koji također financira boravak u Francuskoj. Ona izražava svoju želju za sudjelovanjem u programu «Na istoku Europe» koji bi hrvatskim knjižarima i knjižnicama omogućio olakšice za uvoz francuskih knjiga.

10. Fotografija

Stranke, svjesne središnjeg mjesta koje sada zauzima slika u suvremenim kulturnim prezentacijama, priznaju novu raznolikost fotografije koja je obilježena novim tehnologijama i potporama (video, digitalizacija, dijapozitivi...), te se obvezuju promicati izložbe ovih glavnih prijenosnika suvremene umjetnosti.

Poticat će se suradnja između Francuskog instituta u Zagrebu i Udruge foto-klubova Hrvatske u sklopu njihovih mogućnosti za sve izložbe fotografija koje predstavi Francuski institut.

Hrvatska strana predlaže da se tijekom trajanja ovog Programa u Francuskoj predstavi izložba fotografija «Vidjeti vrijeme» Hrvatskog fotosaveza iz Zagreba.

11. Kulturne mreže

Stranke se obvezuju podizati razinu svijesti, izvještavati i dokumentirati aktere dviju zemalja o organizaciji i naravi nacionalnih, europskih i međunarodnih kulturnih mreža.

Koliko je moguće, Stranke će podupirati *Alliances* i *Cercles Français* koji su značajni pokretači kulturnih razmjena u regijama. U tom duhu, one se obvezuju pružiti pomoć, osobito financijsku, razvitku tih mreža, stvarnim prenositeljima na lokalnoj razini odluka predviđenih ovim Programom.

12. Rasprave o idejama

Stranke će podupirati i poticati manifestacije koje promiču rasprave o idejama koje se odnose na kulturu, a osobito na promicanje kulturne različitosti.

13. Boravci umjetnika

Stranke će podupirati sudjelovanje umjetnika u programima boravka u dvjema zemljama.

Stranke su zadovoljne uspostavom programa razmjene francuskih i hrvatskih pisaca zahvaljujući otvaranju kuće za boravak književnika u Dubrovniku, u suradnji s Društvom hrvatskih pisaca iz Zagreba i Francuske alijanse iz Dubrovnika s jedne strane te Regije Languedoc-Roussillon i Francuskog instituta u Zagrebu s druge strane.

14. Kulturni centar za susrete

Stranke su spremne ispitati mogućnost određivanja jednog prostora koji se može integrirati u europsku mrežu Kulturnih centara za susrete. Francusko ministarstvo kulture i komunikacije izražava svoju spremnost za rad s hrvatskom stranom na ostvarivosti takva projekta.

Dodatak C:

AUDIOVIZUALNI MEDIJI I TISAK

Stranke su zadovoljne razvitkom suradnje na audiovizualnom području i tisku. Francuska strana potvrđuje svoju želju za nastavkom te suradnje kako bi omogućila uspostavu bliskih veza među nadležnim sektorima dviju zemalja, osobito onima koji se odnose na obrazovanje, radio-televizijska partnerstva i izobrazbu novinara.

1. Obrazovni audiovizualni program

Stranke će poticati snimanje i emitiranje audiovizualnih programa. One će također nastojati nastaviti već započete programe suradnje na ovom području.

2. Radio i televizija

Stranke će nastojati razvijati suradnju u području televizije i radiofonije, osobito glede stalne izobrazbe stručnjaka radijskih i televizijskih postaja u Hrvatskoj.

One naglašavaju značaj postavljanja različitih glazbenih programa, osobito u području suvremene glazbe koja pridonosi razvitku europskih glazbenih industrija i produbljivanju kulturnih veza kod mlade publike. U tom smislu, francuska strana daje na znanje da je upućen prijedlog za partnerstvo od strane *Radio France Internationale* (RFI) s javnim i privatnim hrvatskim radijima u području programa i glazbenog programiranja.

Stranke će također nastojati olakšati institucionalnu suradnju između televizija i tijela aktivnih na audiovizualnom području u dvjema zemljama. One žele sklapanje sporazuma o partnerstvu između francuskih kanala, osobito *Arte* i *France Télévisions* i Hrvatske javne televizije (HRT).

Francuska strana daje svoju potporu reformama koje provodi HRT-a stavljajući joj na raspolaganje tehničkog suradnika počam od lipnja 2004.

Stranke će nastojati podržati nazočnost programa na francuskom jeziku na hrvatskim kablovskim mrežama i putem satelita, osobito francuskog kanala TV5, kao i hrvatskih programa u Francuskoj, ako to one budu zahtijevale.

3. Izobrazba novinara za audiovizualno područje i tisak

Suradnja na ovom području uklapa se u proces približavanja Hrvatske Europskoj uniji, te su Stranke vrlo svjesne bitnog značaja vrsnoće informiranja za funkcioniranje pravne države.

Stranke će poticati suradnju između Hrvatskog novinarskog društva i Visoke novinarske škole iz Lille-a (ESJ) kako bi omogućile razvitak trajne izobrazbe novinara.

One će nastojati razvijati svijest o potrebi trajne izobrazbe novinara.

Dodatak D:

RAZMJENA MLADEŽI I ŠPORT

Francuska strana nastavit će svoj program dodjele stipendija kulturnog karaktera (Ljetne škole, Festival u Avignonu, Francofolies iz Rochellea, Proljeće u Bourgesu, međunarodna zasjedanja “Poznavanje Francuske”, itd.).

Stranke potiču razmjenu na kazališnom području u školskom i sveučilišnom okružju. One potiču sudjelovanje mladih Hrvata i Francuza u radionicama za restauriranje baštine dviju zemalja.

Dodatak E:

SVEUČILIŠNA, ZNANSTVENA I TEHNOLOŠKA SURADNJA

Na područjima znanstvenog i sveučilišnog istraživanja i u skladu s interesima Hrvatske u svojim postupcima za integraciju u područje istraživanja i Europskog visokog prostora obrazovanja u Europskoj uniji (ERA – *European Research Area*, EHEA – *European Higher Education Area*), Stranke se slažu da razvijaju sljedeću suradnju:

1. Sveučilišna partnerstva

Stranke su zadovoljne vrsnoćom nastavnih smjerova:

- u europskom pravu na Sveučilištu u Zagrebu u partnerstvu sa Sveučilištem Pariz II Pantheon-Assas
- u morskim znanostima (akvakultura) na Sveučilištu u Dubrovniku u partnerstvu s Nacionalnim centrom umjetnosti i obrta.

One pozdravljaju sudjelovanje Sveučilišta u Splitu u RESEGE-u («Mreža jugoistočne Europe za izobrazbu u upravljanju poduzećima») koja povezuje francuska sveučilišta i sveučilišta jugoistočne Europe. «RESEGE» organizira regionalne radionice za izobrazbu i prihvata profesora upravljanja poduzećima na francuskih sveučilištima.

2. Stipendije

Stranke su suglasne da će produžiti sadašnji sustav financiranja stipendija čiji će se broj utvrditi godišnje ovisno o financijskim sredstvima koja su na raspolaganju svakoj strani. Troškove boravka će, kao što je to već slučaj, snositi zemlja domaćin, a troškove puta snosi zemlja iz koje stipendist dolazi. Mješovito povjerenstvo zaduženo za izbor kandidata nastavljat će zajednički odlučivati, ovisno o sredstvima Stranaka, o broju i tipu stipendija, sukladno kriterijima koji se prethodno utvrde.

3. Program integriranih akcija (“PAI”)

Stranke su zadovoljne stupanjem na snagu, u 2003, francusko-hrvatskog Programa integriranih akcija “COGITO”, potpisanog 10. listopada 2002. Taj program nastaviti će financiranje zajedničkih znanstvenoistraživačkih projekata, te omogućiti pokrivanje troškova putovanja i boravka istraživača odabranih sukladno odredbama Memoranduma o suradnji koji se odnose na stvaranje programa.

4. Stručni boravci i pozivi

Stranke naglašavaju vrsnoću do sada ostvarenih razmjena, te izražavaju svoju volju da još više potaknu, prema svojim mogućnostima, sveučilišne i znanstvene razmjene u sklopu stručnih boravaka i poziva dogovorenih između dviju zemalja.

5. Program ECO NET

Stranke će olakšati sudjelovanje hrvatskih istraživačkih timova u regionalnim projektima koje financira francusko Ministarstvo vanjskih poslova u sklopu programa ECO-NET osnovanog u listopadu 2003.

6. Multilateralni projekti

Stranke će poticati sudjelovanje hrvatskih i francuskih timova u multilateralnim programima kojima hrvatska strana ima pristup, posebice Šesti okvirni program, program COST, inicijativu Eureka i program TEMPUS.

Dodatak F:

TEHNIČKA, ADMINISTRATIVNA I INSTITUCIONALNA SURADNJA

Posljednjih godina uspostavljena je djelotvorna suradnja između Ministarstva europskih integracija i raznih francuskih ustanova za administrativnu izobrazbu kao što su Nacionalna škola za državnu upravu (ENA) i Centar za europske studije u Strasbourgu (CEES) koji sudjeluju u organiziranju seminara, usavršavanja i studijskih putovanja vezanih za obrazovanje o europskim integracijama u Zagrebu, Strasbourgu, Bruxellesu ili Parizu, a zajednički su financirani. Stranke su zadovoljne prvim rezultatima i voljne su nastaviti započetu suradnju s posebnim naglaskom na zajedničkoj organizaciji seminara i studijskih putovanja. One također žele nastaviti razvitak izravne suradnje s hrvatskim ministarstvima i lokalnim upravama kako bi im pomogli u pripremi za integraciju Hrvatske u Europsku uniju.

1. Suradnja s hrvatskim Ministarstvom europskih integracija

Stranke su zadovoljne dinamizmom hrvatskog Ministarstva europskih integracija koje igra važnu ulogu poticaja i suradnje u francusko-hrvatskoj suradnji. One će poticati produbljivanje te suradnje s francuskim partnerima za izobrazbu u europskim poslovima (ENA, CEES, IEP, IRA, itd.), organiziranjem seminara, studijskih posjeta francuskim institucijama koje se bave koordinacijom europskih poslova u Republici Francuskoj (SGCI), te stručnih putovanja kao što su ona organizirana od 2000. Hrvatska strana se poziva da iskaže svoje potrebe u tom području za sljedeće godine.

Veleposlanstvo Francuske pružit će svoju potporu slanju hrvatskih vježbenika u francuske ustanove za upravnu izobrazbu, naročito u školama za primjenu, trajnu izobrazbu i izobrazbu obučavatelja.

2. Suradnja s hrvatskim Ministarstvom vanjskih poslova i Diplomatskom akademijom

Od 2002, jednom godišnje održava se frankofoni diplomatski seminar za diplomate petnaest zemalja srednje i jugoistočne Europe u Međunarodnom centru hrvatskih sveučilišta u Dubrovniku. Održavanje seminara nastavljeno je i u 2004. s ciljem poticanja prakticiranja diplomatskog francuskog, stjecanja teoretskih znanja i prakse, te unapređenja osobnih odnosa između frankofonih diplomata u regiji.

Ovisno o potrebama i sredstvima hrvatske strane mogu se predvidjeti razni oblici razmjene francuskih i hrvatskih diplomata, osobito uključenje hrvatskih vježbenika u francuske strukture kao što su Glavno tajništvo međuministarskog odbora za europsku suradnju (SGCI), ili Ministarstvo vanjskih poslova.

Bliska suradnja s Ministarstvom europskih integracija trebala bi omogućiti da još veći broj diplomata posjeti Francusku i Bruxelles.

3. Suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova

Već desetak godina uspostavljena je suradnja između Francuske i Hrvatske u području policijske suradnje i suradnje u području građanske sigurnosti.

Vlade dviju zemalja već surađuju na sljedećim područjima:

- Sporazum o readmisiji, sklopljen 27. siječnja 1995;

- Nacrt sporazuma glede suradnje o unutarnjoj sigurnosti. Još je na razmatranju, a njegovo okončanje trebalo bi omogućiti djelotvorniju stručnu i operativnu suradnju u području borbe protiv organiziranog kriminala, ilegalne trgovine drogama, gospodarskih i financijskih kaznenih djela, terorizma, krijumčarenja oružja, trgovine ljudima, krivotvorenja, trgovine ukradenim kulturnim dobrima i umjetničkim djelima, te nezakonite migracije. On će također omogućiti suradnju u području kriminalističkog vještačenja, sigurnosti prijevoznih sredstava, održavanja javnoga reda, upravljanja i izobrazbe osoblja;
- Nacrt sporazuma u području zaštite i građanske sigurnosti. Također na razmatranju, trebao bi definirati suradnju za predviđanje i sprječavanje velikih prirodnih i tehnoloških rizika; zaštita i spašavanje osoba, dobara i okoliša kojima prijeti prirodna katastrofa (potresi, poplave, oluje, šumski požari) ili tehnološka katastrofa (požari ili eksplozije u industrijskim postrojenjima ili u ustanovama u koje dolazi javnost, nesreća kod prijevoza opasnih tvari, u željezničkom, zračnom, pomorskom ili cestovnom prometu); izobrazba namijenjena pripadnicima civilne zaštite; uzajamna pomoć u slučaju katastrofa ili teških nesreća.

Suradnja se usmjerava na četiri glavne točke na europskoj razini: organizirani kriminal, nezakonite migracije, građanska sigurnost i izobrazba. Ova suradnja razvija se uz aktivnosti koje se provode u multilateralnom okviru.)

Francuska Strana ostvaruje tu suradnju posebice preko Attachea za unutarnju sigurnost pri francuskom veleposlanstvu u Zagrebu.

4. Suradnja s Ministarstvom pravosuđa i Središnjim državnim uredom za upravu

Reforma hrvatskog pravosuđa predstavlja zajednički cilj Stranaka, sukladno načelima koja je prihvatila hrvatska Vlada i obvezama preuzetima u sklopu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Započeta u 2001, suradnja između francuskog i hrvatskog Ministarstva pravosuđa pojačana je od 2002. Suradnja je usmjerena na pružanje podrške reformi hrvatskog pravosudnog sustava i njegovog otvaranja europskom pravosudnom prostoru.

Posjet u svibnju 2002. hrvatskog zamjenika ministra pravosuđa i hrvatskog predsjednika Vrhovnog suda Francuskoj omogućio je:

- produbljivanje suradnje glede obrazovanja,
- zajedničko promišljanje o strukturama hrvatskog pravosuđa kako bi se poboljšala njegova djelotvornost, brzina i usklađenost s europskim standardima.

Prvo etapno izvješće Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju usmjerila je pozornost Hrvatske na nekoliko prioritarnih reformi s ciljem:

- poboljšanja sustava stručnog usavršavanja sudaca i drugih djelatnika u pravosuđu;
- racionalizacije organizacije sudova, njihova broja, teritorijalne raspodjele i njihova funkcioniranja;
- smanjenja broja neriješenih predmeta i rokova za donošenje presuda na europsku razinu.

Francuska se obvezuje pomoći Hrvatskoj u postizanju ovih primarnih ciljeva ovisno o svojim sredstvima, u obliku posjeta stručnjaka, seminara, savjetovanja i svih drugih odgovarajućih oblika suradnje.

Francuska financira do kraja 2004. važan program u sklopu nacionalnog sudjelovanja u Paktu o stabilnosti, namijenjen izobrazbi predstavnika iz jugoistočne Europe o temama iz područja ljudskih prava, trgovačkog prava i borbe protiv korupcije. Taj program se zalaže za regionalnu suradnju u području prava i pravosuđa.

Francuska stručnost će se moći iskoristiti i u sklopu programa CARDS namijenjenog institucionalnim reformama i reformi sustava stručnog usavršavanja pravosudnog osoblja.

5. Suradnja u području zaštite okoliša i održivog razvoja

Uspjeh seminara “Pravo Zajednice o okolišu i upravljanju otpadom” organiziran u svibnju 2002. omogućuje da se predvidi jačanje suradnje između hrvatskih i francuskih ministarstava i tijela zaduženih za zaštitu okoliša.

Hrvatsko Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izražava svoju želju da razvije suradnju na sljedećim područjima:

- zaštita prirode i okoliša,
- održivi razvitak,
- uspostava mreže centara za izobrazbu o okolišu,
- jačanje kadrova na lokalnoj razini,
- upravljanje bioraznolikošću, vodom i otpadom,
- borba protiv ptičjih i zvučnih šteta.

Francuska strana iskazuje svoj interes za suradnju na tom području, te je osobito zainteresirana za sudjelovanje u projektima institucionalnog povezivanja u sklopu programa Zajednice CARDS.

6. Suradnja u područjima opremanje, prometa, prostornog uređenja, turizma i mora

Stranke su zadovoljne dosadašnjim kontaktima između francuskog Ministarstva opremanja, prometa, prostornog uređenja, turizma i mora i odgovarajućih hrvatskog Ministarstva. Francuska strana izražava interes za pokretanje aktivnosti u sljedećim područjima:

- urbanizam: francuska strana izražava spremnost da unaprijedi suradnju u području prostornog uređenja, osobito obalnog pojasa;
- promet: francuska strana izražava spremnost za suradnju s hrvatskom stranom u sklopu usvajanja europske pravne stečevine (*acquis communautaire*), osobito u područjima civilnog zrakoplovstva, kontrola na cesti i u poduzećima, vaganja vozila, uređaja za ograničavanje brzine te vozačkih dozvola;
- izobrazba časnika trgovačkih mornarice organiziranjem staževa u Regionalnom operativnom centru za nadzor i spašavanje (CROSS) koji je istovjetan Koordinacijskim centrima za spašavanje na moru (MRCC).

Stranke naglašavaju svoj interes za uspostavu suradnje u području turizma, osobito u području seoskog turizma i u ekološki osjetljivim zonama te u području nautičkog turizma i talasoterapije. U duhu jačanja i očuvanja turističkog kapitala, Stranke izražavaju namjeru da u 2004.-2005. dovrše načelni sporazum o višegodišnjoj suradnji.

7. Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva

Poljoprivreda u Hrvatskoj je ključni sektor kako sa stajališta gospodarstva, tako i s društvenog stajališta. Francuska izražava svoju želju da podrži cilj kojeg si je zacrtala Hrvatska da provede reformu i modernizira poljoprivredni sustav, te da prilagodi zakonodavstvo europskim tekstovima.

U perspektivi buduće integracije s Europskom unijom, francuska strana obvezuje se podržavati Hrvatsku u njezinim nastojanjima da uskladi svoje poljoprivredno zakonodavstvo s europskim

normama i da se pripremi za Zajedničku poljoprivrednu politiku. Ona izražava svoj interes za suradnju s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u sektorima koji će se točnije utvrditi s ovim Ministarstvom na temelju godišnjeg programa.

Stranke su također zadovoljne imenovanjem jednog tehničkog asistenta u jesen 2003. koji je postavljen pri hrvatskom zamjeniku ministra zaduženom za poljoprivrednu politiku i ruralni razvoj.

U tim uvjetima, Francuska je spremna udružiti se u multilateralne programe suradnje s Hrvatskom i osobito sudjelovati u projektima europskog programa CARDS koji će joj omogućiti značajan porast podrške.

8. Suradnja između ministarstava financija

Francuska strana spremna je razmotriti prijedloge za suradnju koje bi joj predložilo hrvatsko Ministarstvo financija.

U cilju jačanja suradnje na razini carinskih službi dviju država, Ministarstvo financija, Carinska uprava Republike Hrvatske zainteresirana je za sklapanje Ugovora o carinskoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Francuske Republike, a zbog potrebe unapređenja suradnje o carinskim pitanjima dviju zemalja.

9. Suradnja sa Školom narodnog zdravlja «Andrija Štampar» u Zagrebu

Stranke pridaju veliku važnost suradnji u područjima medicine i javnoga zdravstva. One su zadovoljne vrlo povoljnim razvitkom bilateralne suradnje, službeno započete 2003, između Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar» iz Zagreba i Nacionalne škole za javno zdravstvo iz Rennesa.

One će nastaviti podržavati razmjene znanja i iskustava u područjima upravljanja bolnicama i zdravstvene ekologije putem boravaka stručnjaka, stručnih boravaka za izobrazbu i organiziranjem zajedničkih događanja.

Ovisno o njihovim potrebama i sredstvima kojima raspolažu, Stranke izražavaju svoju volju za proširenjem područja započete suradnje.

Dodatak G:

OPĆE I FINANCIJSKE ODREDBE

Stranke se obvezuju podsjetiti osobe koje se nađu u Republici Hrvatskoj ili u Republici Francuskoj, u sklopu ovog Programa, o potrebi pridržavanja odredbi koje su na snazi u pogledu dozvole boravka ili radne dozvole, što podrazumijeva obavljanje određenih radnji prije puta pri konzularnoj službi jedne ili druge zemlje, te potaknuti jednostavniju proceduru za studente, profesore, znanstvenike, umjetnike i državne službenike koji sudjeluju u programima razmjene.

Stranke će se na posebnim sastancima svake godine dogovoriti o načinima ostvarenja gore navedenih ciljeva suradnje. Mješovito međuvladino povjerenstvo će po potrebi za provedbu pojedinih dodataka ovog Programa, osnivati radne skupine.

O načinima suradnje (stručni boravci, pozivi, stipendije) odlučivat će se zajednički za odabrane projekte.

Po potrebi, Stranke se mogu naknadno dogovoriti o promjeni ovih općih načela u sklopu suradnje.

U sklopu zakona i propisa koji su na snazi na njihovim teritorijima, svaka od strana nastojat će olakšati ulazak, boravak i odlazak osoba, te uvoz materijala i opreme potrebnih za provedbu programa ili razmjenu dogovorenu u sklopu ovog Mješovitog međuvladinog povjerenstva.

Ako Stranke žele, može se usvojiti konvencija za drukčije utvrđivanje opsega financiranja.

Ovaj Program suradnje, prihvaćen na zasjedanju Mješovitog međuvladinog povjerenstva za kulturnu, prosvjetnu, sveučilišnu, znanstvenu i institucionalnu suradnju Francuske Republike i Republike Hrvatske, primjenjuje se od dana njegovog potpisivanja.

Ovaj program potpisan je u Parizu dana 16. lipnja 2004. u dva izvornika na francuskom i hrvatskom jeziku, s tim da su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Vladu Francuske Republike

Za Vladu Republike Hrvatske

PROGRAM
KULTURNE, PROSVJETNE, SVEUČILIŠNE, ZNANSTVENE I INSTITUCIONALNE SURADNJE
IZMEĐU VLADE FRANCUSKE REPUBLIKE
I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

A.	Jezična i obrazovna suradnja	2
B.	Kultura	3
C.	Audiovizualni mediji i tisak	4
D.	Razmjena mladeži i šport	5
	1. Suradnja s mladeži	5
	2. Suradnja u području športa	5
E.	Sveučilišna, znanstvena i tehnološka suradnja	6
F.	Tehnička, administrativna i institucionalna suradnja	8
Dodatak A:	JEZIČNA I OBRAZOVNA SURADNJA	9
	1. Nastava francuskog jezika u Hrvatskoj	9
	2. Nastava hrvatskog jezika u Francuskoj	11
Dodatak B:	KULTURA	13
	1. Zaštita i valorizacija baštine	13
	2. Francuski paviljon	13
	3. Arhivi	13
	4. Arheologija	13
	5. Izložbe, muzeji	14
	6. Glazba	14
	7. Scenske umjetnosti	15
	8. Film i video	15
	9. Knjiga i izdavaštvo	15
	10. Fotografija	16
	11. Kulturne mreže	16
	12. Rasprave o idejama	16
	13. Boravci umjetnika	16
	14. Kulturni centar za susrete	17
Dodatak C:	AUDIOVIZUALNI MEDIJI I TISAK	18
	1. Obrazovni audiovizualni program	18
	2. Radio i televizija	18
	3. Izobrazba novinara za audiovizualno područje i tisak	18
Dodatak D:	RAZMJENA MLADEŽI I ŠPORT	19
Dodatak E:	SVEUČILIŠNA, ZNANSTVENA I TEHNOLOŠKA SURADNJA	20
	1. Sveučilišna partnerstva	20
	2. Stipendije	20
	3. Program integriranih akcija ("PAI")	20
	4. Stručni boravci i pozivi	20
	5. Program ECO NET	20
	6. Multilateralni projekti	21
Dodatak F:	TEHNIČKA, ADMINISTRATIVNA I INSTITUCIONALNA SURADNJA	22
	1. Suradnja s hrvatskim Ministarstvom europskih integracija	22
	2. Suradnja s hrvatskim Ministarstvom vanjskih poslova i Diplomatskom akademijom	22
	3. Suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova	22
	4. Suradnja s Ministarstvom pravosuđa i Središnjim državnim uredom za upravu	23
	5. Suradnja u području zaštite okoliša i održivog razvoja	24
	6. Suradnja u područjima opremanje, prometa, prostornog uređenja, turizma i mora	24
	7. Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva	24
	8. Suradnja između ministarstava financija	25
	9. Suradnja sa Školom narodnog zdravlja «Andrija Štampar» u Zagrebu	25
Dodatak G:	OPĆE I FINANCIJSKE ODREDBE	26